

Asia: VN/25102/2023

Hallituksen esitysluonnos eduskunnalle valtion aluehallintouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi

Kohta 1. Tässä voitte kommentoida Lupa- ja valvontavirastoa koskevaa lakiehdotusta (liite 1), sen säännökohtaisia perusteluja, sitä koskevia yleisperusteluosuuksia ja muita lukuja hallituksen esityksessä (liite 4) sekä valtioneuvoston asetusta Lupa- ja valvontavirastosta (liite 6) vastaamalla seuraaviin kysymyskokonaisuuksiin: Muutos- ja korjausehdotuksia Lupa- ja valvontavirastoa koskevaan lakiehdotukseen ja sen säännökohtaisiin perusteluihin. Kommentit Lupa- ja valvontavirastoa koskeviin yleisperusteluihin ja muihin lukuihin hallituksen esityksessä. Muutos- ja korjausehdotukset valtioneuvoston asetukseen Lupa- ja valvontavirastosta.

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 1? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 2.

Kyllä (vastauskohdat aukeavat, jos tämä vaihtoehto valitaan)

Luku 1 Yleiset säännökset (1-3 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

Viraston toiminta-ajatuksena on toimia asiakaslähtöisesti, poikkihallinnollisesti ja moniammatillista asiantuntemusta hyödyntäen. Pidän näitä lähtökohtia viraston työskentelylle kannatettavina ja totean, että poikkihallinnollisuutta ja moniammatillisuutta voidaan pitää viraston erityisinä vahvuuksina, mikä on syytä ottaa huomioon myös viraston organisaatiossa ja huolehtia, että viraston osastojako ja ministeriöiden ohjaus eivät muodostu käytännössä esteeksi toimialat ylittävälle yhteistyölle.

Pidän Lupa- ja valvontaviraston valtakunnallista toimialuetta lähtökohtaisesti hyvänä ratkaisuna. Valtion lupa- ja valvontatehtävistä ympäristöalalla lupa- ohjaus- ja valvontatehtäviä ovat keskeisesti ympäristönsuojelutehtävät mukaan lukien ympäristövahinkojen ja -haittojen ehkäisemiseen ja torjuntaan liittyvät tehtävät, luonnon monimuotoisuuden suojelun viranomaistehtävät sekä

korvausasiat, vesilain lupa- ja valvontatehtävät, ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn (YVA) kytkeytyvät tehtävät, alueiden käytön valvonta ja ohjaus sekä rakentamisen ohjaus ja rakennussuojelu, vesien ja merenhoidon järjestäminen ja vesien tilan seuranta, ilmastotoimien koordinointi, jätelain mukaiset tehtävät sekä muut ympäristöministeriön toimialaerikoistumistehtävät, joihin kuuluu myös korvausten maksua koskevia tehtäviä. Virastolle kuuluisivat myös ympäristölainsäädäntöön perustuvat yleisen edun valvonnan tehtävät.

Esitysluonnoksen mukaan 3 §:ssä säädettäisiin niistä toimialoista, joihin liittyviä tehtäviä virastossa hoidetaan. Tehtävät ja niiden tarkempi sisältö määräytyvät nimenomaisen aineellisen lainsäädännön perusteella. Esitysluonnoksen mukaan pykälässä on pyritty kuvaamaan viraston päätehtäväalueet sekä niiden pääasialliset sisällöt ja säännöksessä ei mainita kaikkia viraston tehtäviä edes siinä erikseen mainituilla tehtäväalueilla.

Kiinnitän huomiota, että pykälässä ei ole mainittu kunnille ja kuntien muodostamille yhteistoiminta-alueille 1.1.2025 siirtyvien työvoimapalvelujen valvontaa. Pidän tätä valvontatehtävää ja viraston roolia valvojana tärkeänä kansalaisten perusoikeuksien toteutumisen varmistamisessa ja katson, että myös Lupa- ja valvontavirastosta annetussa laissa tehtävä olisi syytä nostaa näkyväksi.

Opetukseen ja koulutuksen liittyvät tehtävät

Esitysluonnoksen mukaan varhaiskasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen osalta toimialan keskeisimpiä tehtäviä olisivat toimiminen muutoksenhakuviranomaisena eräissä koulutuslainsäädännön mukaisissa asioissa. Muita keskeisiä oikeusturvan toteutumiseen liittyviä tehtäviä olisivat opetukseen ja koulutukseen liittyvien kantelujen käsittely sekä varhaiskasvatukseen liittyvät kantelujen käsittely ja valvontatehtävä. Viraston toimivaltaan ei esitetä muutoksia verrattuna nykyisten viranomaisten tehtäviä.

Toimialan opetukseen ja koulutukseen liittyvät tehtävät poikkeaisivat siten edelleen merkittävästi varhaiskasvatukseen ja opiskeluhooltoon liittyvistä tehtävistä, kun esitetyllä valtakunnallisella virastollakaan ei olisi oma-aloitteista valvontatoimivaltaa muissa kuin ainoastaan varhaiskasvatuslaissa ja oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa tarkoitettussa toiminnassa. Tämä siitäkin huolimatta, että esityksessä arvioidaan ”tehtävien kokoamisen yhteen valtakunnalliseen valvovaan viranomaiseen osaltaan yhdenmukaistavan ohjausta ja valvontaa sekä valvonta- ja tulkintakäytäntöjä lapsiin ja perheisiin kohdistuvien palveluiden osalta”.

Esitysluonnoksessa todetaankin, ettei siinä oteta kantaa palveluiden valvonnan sisällölliseen sääntelyyn eikä eri viranomaisten valvontavastuisiin. Näitä kysymyksiä on tarkoitus arvioida erikseen osana kunkin toimialan aineellisoikeudellisia uudistuksia, esimerkiksi osana lastensuojelulainsäädännön kokonaisuusuudistusta.

Aluehallintovirastolta puuttuvaan toimivaltaan valvoa oma-aloitteisesti opetus- ja koulutustoimialaa on oikeusasiamiehen toiminnassa kiinnitetty useissa asiayhteyksissä huomiota.

Käsitellessään eduskunnan oikeusasiamiehen kertomusta vuodelta 2018 eduskunnan sivistysvaliokunta totesi seuraavaa (SiVL 2/2019 vp– K 11/2019):

Sivistysvaliokunta viittaa eduskunnan hallintovaliokunnalle antamaansa lausuntoon (SiVL 4/2018 vp — HE 14/2018 vp) hallituksen esityksestä eduskunnalle maakuntauudistuksen täytäntöönpanoa sekä valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien uudelleenorganisointia koskevaksi lainsäädännöksi. Valiokunta on lausunnossaan painottanut, että opetustoimen peruspalveluiden arviointia suorittavalle alueelliselle viranomaiselle tulee antaa mahdollisuus valvoa oma-aloitteisesti kaikkea opetustoimen lakien mukaista toimintaa.

Lapsen näkökulmasta riittävän aikainen puuttuminen ja tehokas valvonta ovat tärkeä ja inhimillisesti katsoen välttämätön osa oikeusturvaa. Valiokunta on pitänyt tärkeänä myös riittävien resurssien ohjaamista tähän valvontaan.

Sivistysvaliokunta korostaa, että aluehallintoviranomaisen suorittama omaehtoinen peruspalvelujen toteutumisen valvonta voi omalta osaltaan auttaa vähentämään myös eduskunnan oikeusasiamiehelle tehtävien kantelujen määrän kasvua.

AOA Mikko Sarja edelleen todennut lausunnossaan eduskunnan sivistysvaliokunnalle (EOAK/6049/2023) sen käsitellessä eduskunnan oikeusasiamiehen kertomusta vuodelta 2022 muun ohella seuraavaa:

”Opetussektorilla puutteena voidaan mielestäni nähdä se, ettei perusopetukseen kohdistu minkäänlaista säännöllistä ulkopuolisten tahojen toteuttamaa laillisuusvalvontaa. Ulkopuolista valvontaa toteuttavat aluehallintovirastot sekä ylimmät laillisuusvalvojat kanteluita käsitellessään. Oikeusasiamiehen laillisuusvalvonnan merkitystä ja ohjaustehtävää korostaa osaltaan se, ettei aluehallintovirastoilla ole oikeutta opetuksen järjestämistä koskevissa asioissa asioiden oma-aloitteiseen tutkimiseen tai tarkastustoimintaan. Lapsilla ja nuorilla on iästään ja kehitystasostaan johtuen rajoitettu mahdollisuus toteuttaa oikeuksiaan, mikä osaltaan korostaisi oma-aloitteisen valvonnan merkitystä.

Opetukseen ja koulutuksen liittyvät tehtävät

Esitysluonnoksen mukaan varhaiskasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen osalta toimialan keskeisiä tehtäviä olisivat toimiminen muutoksenhakuviranomaisena eräissä koulutuslainsäädännön mukaisissa asioissa. Muita keskeisiä oikeusturvan toteutumiseen liittyviä tehtäviä olisivat opetukseen ja koulutukseen liittyvien kantelujen käsittely sekä varhaiskasvatukseen liittyvät kantelujen käsittely ja valvontatehtävä. Viraston toimivaltaan ei esitetä muutoksia verrattuna nykyisten viranomaisten tehtäviä.

Toimialan opetukseen ja koulutukseen liittyvät tehtävät poikkeaisivat siten edelleen merkittävästi varhaiskasvatukseen ja opiskeluhooltoon liittyvistä tehtävistä, kun esitetyllä valtakunnallisella virastollakaan ei olisi oma-aloitteista valvontatoimivaltaa muissa kuin ainoastaan varhaiskasvatuslaissa ja oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa tarkoitettussa toiminnassa. Tämä siitäkin huolimatta, että esityksessä arvioidaan ”tehtävien kokoamisen yhteen valtakunnalliseen valvovaan

viranomaiseen osaltaan yhdenmukaistavan ohjausta ja valvontaa sekä valvonta- ja tulkintakäytäntöjä lapsiin ja perheisiin kohdistuvien palveluiden osalta”.

Esitysluonnoksessa todetaankin, ettei siinä oteta kantaa palveluiden valvonnan sisällölliseen sääntelyyn eikä eri viranomaisten valvontavastuisiin. Näitä kysymyksiä on tarkoitus arvioida erikseen osana kunkin toimialan aineellisoikeudellisia uudistuksia, esimerkiksi osana lastensuojelulainsäädännön kokonaisuudistusta.

Aluehallintovirastolta puuttuvaan toimivaltaan valvoa oma-aloitteisesti opetus- ja koulutustoimialaa on oikeusasiamiehen toiminnassa kiinnitetty useissa asiayhteyksissä huomiota.

Käsitellessään eduskunnan oikeusasiamiehen kertomusta vuodelta 2018 eduskunnan sivistysvaliokunta totesi seuraavaa (SiVL 2/2019 vp– K 11/2019):

Sivistysvaliokunta viittaa eduskunnan hallintovaliokunnalle antamaansa lausuntoon (SiVL 4/2018 vp — HE 14/2018 vp) hallituksen esityksestä eduskunnalle maakuntaudistuksen täytäntöönpanoa sekä valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien uudelleenorganisointia koskevaksi lainsäädännöksi. Valiokunta on lausunnossaan painottanut, että opetustoimen peruspalveluiden arviointia suorittavalle alueelliselle viranomaiselle tulee antaa mahdollisuus valvoa oma-aloitteisesti kaikkea opetustoimen lakien mukaista toimintaa.

Lapsen näkökulmasta riittävän aikainen puuttuminen ja tehokas valvonta ovat tärkeä ja inhimillisesti katsoen välttämätön osa oikeusturvaa. Valiokunta on pitänyt tärkeänä myös riittävien resurssien ohjaamista tähän valvontaan.

Sivistysvaliokunta korostaa, että aluehallintoviranomaisen suorittama omaehtoinen peruspalvelujen toteutumisen valvonta voi omalta osaltaan auttaa vähentämään myös eduskunnan oikeusasiamiehelle tehtävien kantelujen määrän kasvua

AOA Mikko Sarja edelleen todennut lausunnossaan eduskunnan sivistysvaliokunnalle (EOAK/6049/2023) sen käsitellessä eduskunnan oikeusasiamiehen kertomusta vuodelta 2022 muun ohella seuraavaa:

”Opetussektorilla puutteena voidaan mielestäni nähdä se, ettei perusopetukseen kohdistu minkäänlaista säännöllistä ulkopuolisten tahojen toteuttamaa laillisuusvalvontaa. Ulkopuolista valvontaa toteuttavat aluehallintovirastot sekä ylimmät laillisuusvalvojat kanteluita käsitellessään. Oikeusasiamiehen laillisuusvalvonnan merkitystä ja ohjaustehtävää korostaa osaltaan se, ettei aluehallintovirastoilla ole oikeutta opetuksen järjestämistä koskevissa asioissa asioiden oma-aloitteiseen tutkimiseen tai tarkastustoimintaan. Lapsilla ja nuorilla on iästään ja kehitystasostaan johtuen rajoitettu mahdollisuus toteuttaa oikeuksiaan, mikä osaltaan korostaisi oma-aloitteisen valvonnan merkitystä. ”

Luku 2 Organisaatio (4 §)

Kommenttinne tästä pykälästä

Esitysluonnoksen mukaan virasto jakaantuisi sille kuuluvien tehtävien hoitamista varten osastoihin ja virastolla voisi olla myös osastojen ulkopuolisia toimintayksiköitä. Esitysluonnoksen mukaan osastot ja mahdollisesti aikanaan asetuksella perustettavat toimintayksiköt olisivat hierarkisesti rinnakkaisia rakenteita, mutta osastoilla olisi hallinnollisesti erilainen ja itsenäisempi asema kuin toimintayksiköillä, mikä ilmenisi muun muassa pääjohtajan ratkaisovaltaa ja nimitystoimivaltaa

koskevassa sääntelyssä. Esitysluonnoksen perusteella jää epäselväksi, mihin toimintayksiköiden ja muiden osastojen kuin ympäristöosaston sekä työsuojeluosaston erilainen hallinnollinen asema perustuu.

Esitysluonnoksen mukaan virastossa olisi hallinto-osasto, jolla hoidettaisiin pääasiallisesti viraston sisäiseen hallintoon liittyviä tehtäviä. Edelleen todetaan, että hallinto-osasto voisi hoitaa myös tehtäviä, jotka eivät luonteensa vuoksi kuulu muulle osastolle. Näitä tehtäviä olisivat muun muassa VM:n toimialan tehtävät, oikeusministeriön toimialan muut kuin vesilakiin, adoptiolakiin ja hedelmöityshoidoista annettuun lakiin liittyvät tehtävät, työ- ja elinkeinoministeriön toimialaan kuuluvat tehtävät ja sisäministeriön toimialaan kuuluvat rahanpesun valvonta. Tällä perusteella hallinto-osastolle on suunniteltu lukuisa joukko usean eri hallinnonalan tehtäviä, joita ohjaisi usea eri ministeriö. Esitysluonnoksesta ei käy ilmi, millä perusteella nämä substanssitehtävät on sijoitettu viraston hallinto-osastolle. Totean, että näiden substanssitehtävien sijoittaminen hallinto-osastolle on ongelmallista, kun samalla on todettu, että hallinto-osasto hoitaa pääasiallisesti viraston sisäiseen hallintoon liittyviä tehtäviä. Pidän tärkeänä, että viraston organisaatorakenne tukee myös näiden tehtävien johtamista ja suorittamista eikä tehtäviä rinnasteta viraston sisäiseen hallintoon. Erityisesti kiinnitän huomiota siihen, että kunnallisten työvoimapalvelujen valvonta sisältää suunnitelmaperusteista valvontaa, joka edellyttää toiminnan vahvaa johtamista ja vuoropuhelua ohjaavan ministeriön kanssa.

Lain 4 §:n 3 momentissa korostettaisiin erikseen työsuojeluosaston ja ympäristöosaston riippumatonta asemaa. Esitysluonnoksen mukaan mainittujen osastojen toiminta on järjestettävä siten, että riippumattomuus ja puolueettomuus näissä tehtävissä on turvattu eikä niille saa antaa sellaisia muita tehtäviä, jotka voivat vaarantaa näiden tehtävien asianmukaisen hoitamisen ja riippumattomuuden. Nähdäkseni tulisi harkita, tulisiko myös muiden tehtävien osalta harkita toimialojen riippumattomuuden turvaamista erityisesti lupa- ja valvontatehtävissä.

Esitysluonnoksen mukaan virastolla olisi toimipaikka kaikilla sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalueilla. Esitysluonnoksessa todetaan, että toimipaikkaverkon on tarkoitus olla joustava. Pidän tärkeänä, että virastolla säilyy kattava alueellinen toiminta sekä nykyisten aluehallintovirastojen alueellinen tietämys ja paikallistuntemus. Tämä on tärkeää erityisesti tehtävissä, jotka edellyttävät paikan päällä tehtävää tarkastustoimintaa sekä varautumisen tehtävissä. Pidän tärkeänä, että virasto tunnistaa ne tehtävät, joihin henkilöstö tulee rekrytoida alueellisesti tiettyyn toimipaikkaan tai työntekopaikkaan ja toisaalta pystyy hyödyntämään valtakunnallista rekrytointia paikkariippumattomissa työtehtävissä.

Luku 3 Johtaminen (5-8 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 4 Ohjaus (9-12 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

Perustuslain 68 §:n mukaan kukin ministeriö vastaa toimialallaan valtioneuvostolle kuuluvien asioiden valmistelusta ja hallinnon asianmukaisesta toiminnasta. Lupa- ja valvontaviraston toimialaohjauksesta vastaisivat valtiovarainministeriön lisäksi useat ministeriöt omalla toimialallaan. Viraston yksittäistä osastoakin voisi ohjata useampi ministeriö. Järjestelyn käytännön toimivuus herättää kysymyksiä johtamisen ja ohjauksen selkeyden näkökulmasta erityisesti tilanteissa, kun eri ministeriöiden välille syntyy ristiriitatilanteita, vaikka esityksessä arvioidaankin, että sääntely sinänsä olisi nykyistä selkeämpää.

Luku 5 Viraston erinäisiä tehtäviä koskevat säännökset (13-16 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

Pidän tärkeänä, että esitysluonnokseen on otettu pykälä lautakuntien sähköisistä kokouksista.

Luku 6 Virkojen täyttäminen ja erityiset kelpoisuusvaatimukset (17-21 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 7 Erinäiset säännökset (22-29 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 8 Voimaantulo ja siirtymäsäännökset (30-36 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 1 Asian tausta ja valmistelu

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 2 Nykytila ja sen arviointi

Kommenttinne tästä luvusta

Esitysluonnoksessa todetaan, että selvityksissä on aiemmin todettu, että Valviran ja aluehallintovirastojen valvontatehtävien hoitamisen yhdenmukaisuuteen liittyviä haasteita, tehtävien päällekkäisyyksiä tai epäselvyyksiä työjaossa tai ohjaussuhteissa ei ole mahdollista ratkaista pelkästään nykyrakenteessa tehtävänjaon muuttamisella, vaan ne edellyttävät myös rakenteiden muuttamista. Valvontatyössä tekemieni havaintojen perusteella olen tästä samaa mieltä ja pidän lähtökohtaisesti hyvänä sosiaali- ja terveydenhuollon hallinnonalan valvontatehtävien rakenteen muuttamista.

Luku 3 Tavoitteet

Kommenttinne tästä luvusta

Esityksessä on todettu, että Valviran ja aluehallintovirastojen sosiaali- ja terveysalalla on sekä päällekkäisyyttä että rinnakkaisuutta, joka on aiheuttanut käytännössä ongelmia valvonnan sujuvuudelle ja vaikuttavuudelle. Tässä esittämäni kommentit koskevat sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä.

Aluehallintovirastojen ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston nykyisten tehtävien kokoamisen yhteen valtakunnalliseen valvovaan viranomaiseen voidaan arvioida osaltaan yhdenmukaistavan ohjausta ja valvontaa sekä valvonta- ja tulkintakäytäntöjä lapsiin ja perheisiin kohdistuvien palveluiden osalta.

Uudistuksessa ei oteta kantaa palveluiden valvonnan sisällölliseen sääntelyyn eikä eri viranomaisten valvontavastuisiin. Näitä kysymyksiä on tarkoitus arvioida erikseen osana kunkin toimialan aineellisoikeudellisia uudistuksia, esimerkiksi osana lastensuojelulainsäädännön kokonaisuusuudistusta.

Oikeusasiamiehen kertomuksen (K 15/2020 vp) käsittelyn yhteydessä esitin eduskunnan tarkastusvaliokunnalle eräitä huomioita lastensuojelun valvonnan puutteista ja valvonnan kehittämistä. Olen samaa mieltä valvonnan kehittämisen tarpeista tarkastusvaliokunnan kanssa. Valiokunnan havainnot eivät mielestäni koske vain lastensuojelun valvontaa, vaan ne tulisi ottaa huomioon muidenkin alojen valvonnan kehittämisessä. Tarkastusvaliokunta totesi lausunnossaan, että se pitää lastensuojelupalveluiden valvonnan resursseja riittämättöminä. Lisäresursoinnista huolimatta valiokunta ei pidä valvonnan resursseja vielä riittävinä. Valvonnan jakautuminen eri toimijoille ja asian monimutkainen sääntely vaikeuttavat tehokasta ohjaus- ja valvontatoimintaa sekä lisäävät riskiä, että valvontaa jää myös tekemättä. Tämän vuoksi valiokunnan mukaan koko valvontajärjestelmä täytyy ottaa arvioinnin ja kehittämisen kohteeksi. Valiokunta totesi myös, että valvonnan tietopohja ja tiedonkulku hajallaan, ja että tiedonkulun ja tietopohjan ongelmat vaikeuttavat tehokasta ja laadukasta lastensuojelua ja sen valvonnan toteutumista. Valiokunta piti tärkeänä saada pikaisesti käyttöön tietojärjestelmät, joihin viranomaisten tulee tallentaa monipuolisesti tietoa muun muassa meneillään olevista ja päättyneistä toimista ja joihin tietoihin asiassa toimivilla viranomaisilla on käyttöoikeus (TrVL 1/2021 vp).

Myös perustuslakivaliokunta on oikeusasiamiehen vuoden 2018 kertomusta (K 11/2019 vp) käsitellessä mietinnössään (PeVM 2/2019 vp) todennut, että lasten perusoikeuksien toteutuminen lastensuojelussa edellyttää käytännössä myös lastensuojelulaitosten toiminnan riittävää valvontaa.

Pidän ensinnäkin tärkeänä, että mahdollisen organisaatiomuutoksen kustannus- ja hyötynäkökohtia painotetaan siten, että valvonnan resurssi- ja kehittämistarpeet voidaan tyydyttää. Ensisijaisena tavoitteena tulee olla valvonnan tehokkuuden ja vaikuttavuuden lisääminen.

Totean, että valvonnan jakautuminen eri toimijoille on asettanut eittämättä haasteita valvontatoiminnan tehokkuudelle. Toimivaltaepäselvyydet ja puutteellinen valvontatoimien yhteensovittaminen on johtanut siihen, että valvonta on puutteellista tai että valvontaa ei tehdä oikea-aikaisesti. Erityisesti vähäisten valvontaan käytettävissä olevien voimavarojen nykyistä parempi kohdentaminen olisi tärkeää, jotta perusteettomilta päällekkäisiltä valvontatoimenpiteiltä vältyttäisiin. Pidän tärkeänä, että valvontaa kehitetään palveluiden käyttäjien oikeuksia tehokkaasti edistävällä tavalla.

Laillisuusvalvonnassani olen havainnut, että eri valvovien viranomaisten ratkaisut ja tulkinnat lain soveltamisesta ovat saattaneet samankaltaisissa asioissa poiketa toisistaan. Pidän tätä ongelmallisena niin yksilön oikeuksien toteutumisen kuin valvottavien tahojen kannalta. Yhtenäinen tulkinta- ja soveltamiskäytäntö on valvonnan tehokkuuden ja uskottavuuden kannalta tärkeää. Pidän todennäköisenä, että tehtävien kokoaminen yhteen monialaiseen virastoon asiantuntevan johtajuuden alaisuuteen luo mahdollisuudet yhtenäiselle ja johdonmukaiselle lupa- ja valvontakäytännölle.

Tehokas valvontaviranomaisten harjoittama valvonta edellyttää riittäviä voimavaroja, jotka vaikuttavat olevan esimerkiksi aluehallintovirastoissa edelleen aivan liian pieniä. Valvontaa kehitettäessä olisikin välttämätöntä luoda edellytykset riittävien voimavarojen turvaamiseksi ja niiden suuntaamiseksi kulloinkin sellaisille valvonnan alueille, jotka ovat tärkeitä valvonnalle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Pidän huolestuttavana sitä valvonnan kehityssuuntaa, uuden valvontalain tultua voimaan, että valvonta nykyisellään näyttäytyy vahvasti painottuvan omavalvontaan, sen ohjaamiseen sekä tukemiseen. Pidän omavalvonnan kehittämistä ja tehostamista sinänsä tärkeänä. En kuitenkaan pidä sitä perusoikeuksien toteutumisen edistämisen kannalta yksinomaan riittävänä.

Mielestäni tehokas ja vaikuttava sekä oikeusturvaa edistävä valvonta edellyttää niin ennakoivaa valvontaa, erityisesti lupaharkinnan avulla ja antamalla ohjausta ja neuvontaa, kuin epäkohtailmoituksiin tai kanteluihin perustuvaa jälkikäteisvalvontaa. Pidän erityisen tärkeänä valvontaviranomaisen suorittamia toimintayksiköiden tarkastuksia osana ennakollista ja jälkikäteisvalvontaa.

Pidän myös tärkeänä erityisesti palveluiden käyttäjien oikeusturvan toteutumisen kannalta sitä, ettei valvontaa hoitava viranomainen etäänny valvottavista ja palveluiden käyttäjistä. Pidän edellä sanotun johdosta välttämättömänä, että valvontaa voidaan tehdä alueelliset ja paikalliset olosuhteet huomioivalla tavalla ja että valvontaviranomainen on myös palvelun käyttäjien ja palvelun järjestäjän saavutettavissa ja tavoitettavissa.

Pidän huolestuttavana sitä, että aluehallintovirastojen lupaharkinta on nykyisellään ruuhkautunut vielä siten, ettei toimintaa voida aloittaa, ennen luvan myöntämistä. Mielestäni tämän uudistuksen myötä lainsäädännössä tulisi lupaharkintaa kokonaisuudessaan arvioida uudestaan sen sujuvoittamiseksi ja nopeuttamiseksi.

Pidän erityisen tärkeänä, että nykyisten valvontaviranomaisten henkilökunta osallistuu toiminnan ja valvonnan kehittämiseen ja kehittämisessä ja mahdollisessa muutostyössä heitä kuullaan ja käytetään heidän asiantuntemustaan. On myös tärkeää, että mahdollisessa muutostilanteessa henkilökunnan asema turvataan ja muusta osallisuudesta huolehditaan riittävällä tavalla.

Luku 4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

Kommenttinne tästä luvusta

Esitysluonnoksessa huomioidaan taloudellisissa vaikutuksissa uusien virastojen toimeenpanon kustannukset. Pidän tärkeänä, että perustamisvaiheessa on varattu riittävästi resursseja viestintään. Hallinnon uusien rakenteiden tiedottaminen ja muun muassa nettisivujen saaminen nopeasti toimiviksi on tärkeää asiakkaiden oikeusturvan toteutumiseksi.

Kiinnitän huomiota, että esitysluonnoksen kohdassa 4.2.1.4 on todettu toimeenpanon kustannuksista ja kerrottu muun muassa uudistuksen edellyttämän Lupa- ja valvontaviraston ICT- ja digipalvelukokonaisuuden toteuttamisen kustannuksista sekä hallinnollisiin järjestelmiin ja ratkaisuihin sekä viestinnän ratkaisuihin liittyvien eri toimien kustannuksia molempia noin x miljoonaa euroa.

Aluehallintovirastoista annetun lain 4 §:n 3 mom. mukaan ”Aluehallintovirastolla voi olla myös muita erikseen säädettyjä tehtäviä”. Tällainen on esim. Etelä-Suomen aviin keskitetty perintätoiminnan toiminnan harjoittajien rekisteröinti ja valvonta. Ehdotetussa uudistuksessa kyseiset tehtävät siirtyisivät uudelle Lupa- ja valvontavirastolle. Kyseinen tehtävä on niiden tehtäväalueiden, joita uudistus koskisi, joukossa varsin pieni. Etelä-Suomen avin tarkastuksella 1.11.2022 (EOAK/4649/2022) AOA Pölönen kiinnitti huomiota resursseihin: ”Apulaisoikeusasiamiehen mukaan aluehallintoviraston perintätoimen valvonnan henkilöstöresurssit vaikuttavat tarkastuksella perintätoimen valvonnan tehtävistä ja erityisesti kasvaneista asiamääristä saatujen tietojen perusteella varsin niukoilta. Niukat resurssit vaikuttavat paitsi muuhun, myös oma-aloitteisen valvonnan – mukaan lukien valvontakampanjoiden – toteuttamisen mahdollisuuksiin. Perintätoiminnan valvonnan asianmukaisen toteuttamisen ja sitä kautta harjoitettavan perintätoiminnan lainmukaisuuden varmistamisen kannalta on tärkeää, että valvonnan resurssit ovat riittävät.”

Korostan, että suuressa monialaisessa virastossa tulee kiinnittää erityistä huomiota siihen, että pienille asiaryhmille varataan riittävä resurssi mahdollistamaan tehtävien vaikuttava ja tulokselliseen hoitaminen. Erityisesti, jos nämä pienet tehtäväkokonaisuudet sijoitetaan pääsääntöisesti viraston sisäisiä hallintopalveluja tuottavaan hallinto-osastoon, on huolena, että näiden tehtävien merkitystä ei huomioida riittävästi resurssien kohdentamisessa eivätkä myöskään ohjaavat ministeriöt huomioi tehtäviä riittävästi niiden pienuuden vuoksi. Monet näistä tehtävistä ovat kuitenkin kansalaisten perusoikeuksien ja oikeusturvan kannalta merkityksellisiä.

Samoin korostan, että Ruokaviraston resurssoinnissa tulee huomioida sille siirtyvät uudet tehtävät sekä muutokset, joita tehtävien siirtäminen Ruokavirastolle aiheuttaa esimerkiksi viraston toimitilatarpeisiin. Esityksen mukaan ympäristöterveydenhuollon tehtävien (mm. eläinten terveys ja hyvinvointi) siirto aluehallintovirastoista Ruokavirastoon edellyttää n. 60 henkilön integroimista Ruokaviraston organisaatioon. Ruokavirastolle esitetään siirrettäväksi sellaisia ympäristöterveydenhuollon tehtäviä, joita voidaan pitää viranomaisten lintuinfluenssan torjuntatoimenpiteistä tekemieni tarkastusten perusteella kriittisinä yleisen terveysturvallisuuden varmistamisessa.

Nykyisissä kaikissa 15:ssä ELY-keskuksessa on hoidettu maaseutuelin-keinojen tehtäviä E-vastuualueilla. Esityksessä nämä tehtävät siirretään elinvoimakeluihin, joita on aiempia keskuksia vähemmän eli yksikkökoko kasvaa. Tällä tehostamisella ei todennäköisesti ole käytännön vaikutusta hallintoon tai viljelijöiden palveluihin mm. sähköisen asioinnin mahdollisuuksien johdosta.

Yhdyn esitysluonnoksessa esitettyyn arvioon, että valtakunnallisen viraston perustaminen parantaa viraston edellytyksiä palvella kansalliskielillä. Pidän tärkeänä, että uusi virasto lisätään myös niihin viranomaisiin, joihin sovelletaan saamen kielilakia. Pidän esitysluonnosta saamen kielen aseman osalta kannatettavana.

Ympäristöhallinnon tehtävien järjestämisestä

Esitetty Lupa- ja valvontaviraston perustaminen vaikuttaa erityisen merkittävästi alueellisen ympäristöhallinnon viranomaisiin kokoamalla yhteen aluehallintovirastojen ja tietyt ELY-keskusten ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen tehtävät yhteen. Esityksen tavoitteena on toteuttaa osaltaan hallitusohjelmaa, jonka mukaan ympäristölupakäsittely (lupa-, valvonta- ja ohjaustehtävät) kootaan juridisesti yhtenä viranomaisena toimivaan valtakunnalliseen kokonaisuuteen, jossa hyödynnetään monipaikkaisen työskentelyn mahdollisuuksia. Investointien edistämiseksi edetään kohti yhden luukun mallia, jossa asiointi ja lupien hakeminen tapahtuu keskitetysti ja digitaalisesti yhden, toimivan ja käyttäjälähtöisen lupaprosessin kautta. Yhdellä viranomaisella on vastuullaan lupaprosessin eteneminen ja koordinointi tarvittavine selvityksineen.

Esityksen tavoitteena on myös tehostaa ja yhdenmukaistaa viraston valtakunnallista ohjausta, edistää kansalaisten ja yritysten yhdenvertaisuutta yhtenäisen lupa- ja valvontatoiminnan myötä. HE:n mukaan muutoksen tavoitteena on entistä tehokkaammin mahdollistaa viraston koordinoitu ja tehokas strateginen ohjaus, tavoitteiden asettaminen ja niiden seuranta.

Lupa- ja valvontaviraston valtakunnallista toimialuetta voi lähtökohtaisesti pitää hyvänä ratkaisuna. Valtion lupa- ja valvontatehtävistä ympäristöalalla lupa- ohjaus- ja valvontatehtäviä ovat keskeisesti ympäristönsuojelutehtävät mukaan lukien ympäristövahinkojen ja -haittojen ehkäisemiseen ja torjuntaan liittyvät tehtävät, luonnon monimuotoisuuden suojelun viranomaistehtävät sekä korvausasiat, vesilain lupa- ja valvontatehtävät, ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn (YVA) kytkeytyvät tehtävät, alueiden käytön valvonta ja ohjaus sekä rakentamisen ohjaus ja rakennussuojelu, vesien ja merenhoidon järjestäminen ja vesien tilan seuranta, ilmastotoimien koordinointi, jätelain mukaiset tehtävät sekä muut ympäristöministeriön toimialaerikoistumistehtävät, joihin kuuluu myös korvausten maksua koskevia tehtäviä. Virastolle kuuluisivat myös ympäristölainsäädäntöön perustuvat yleisen edun valvonnan tehtävät.

Pidän tärkeänä, että viraston organisaatorakenteessa otetaan huomioon, että lupa- ja muiden hakemusioiden hoitamisessa turvataan riippumattomuus kuten esitysluonnoksessa esitetään.

Jossakin nykyisissä ELY-keskuksen tehtävissä sen sijaan toimivalta lupa- ja valvontaviraston sekä elinvoimakeskusten välillä olisi jaettu. Esimerkiksi luonnonsuojeluun liittyvistä tehtävistä yksityisen suojelualueen perustaminen silloin kun se tapahtuu maanomistajan hakemuksesta tai kuuluisi vapaaehtoisten suojeluohjelmien toteuttamiseen, kuuluisi elinvoimakeskuksen toimivaltaan (47.2 §).

Lausuttavana olevien säädösehdotusten perusteella on mahdollista, että luonnonsuojelutehtävien toimivallan hajauttaminen voi vaarantaa myös käytettävissä olevan asiantuntemuksen riittävyyden.

Olen laillisuusvalvontakäytännössä kiinnittänyt huomiota ELY-keskuksen lainvastaiseen menettelyyn METSO-ohjelmaan kuuluvan yksityisen suojelualueen perustamista koskevassa asiassa, jossa kysymys oli päätöksen perustelemisesta ja kuulemismenettelystä. Tapauksessa suojeluarvojen täyttymisen osalta päätöksessä ei ilmennyt, miten suojeluarvot oli selvitetty ja tarkastettu (EOAK/7729/2022).

Luonnonsuojelun ohjelmallinen toteuttaminen lainmukaisesti edellyttää jatkossakin, että luonnonsuojelun alueellisten ja usein pinta-alaperusteisten tavoitteiden saavuttaminen ei irtaudu suojeluarvojen riittävästä selvittämisestä ja perustamisedellytysten harkinnasta.

Lupa- ja valvontaviraston ympäristöalan tehtävien keskittämisessä on mahdollista saavuttaa sujuvuutta, mutta kiinnitän huomiota siihen, että tehtävien keskittäminen ja aiemmin erillisten viranomaisten toiminnan muuttuminen uuden viranomaisen yhdeksi sujuvaksi menettelyksi ei tapahdu lainsäädännöllisten edellytysten täytyessä itsestään. Ympäristölupien ja -valvonnan menettelyjen sujuvoittaminen edellyttää tietoista virkamiesten toimintatapojen muutosta sekä muutosten johtamista käytännöllisten työntekemisedellytysten (asianhallintajärjestelmät, asiakaspalvelut jne) ohella.

Pidän tärkeänä, että ELY-keskusten virastokokonaisuuden arvioinnissa (TEM:n julkaisu 2024:1) esiintuodut havainnot mm. vuonna 2010 perustettujen virastojen erillisyydestä, keskittämisen tuomasta lisätarpeesta johtamiselle, vuorovaikutukselle ja viestinnälle sekä poikkihallinnollisuuden tuomat haasteet niin johtamisen kuin tietojen jakamisen suhteen, otetaan huomioon nyt tehtävässä uudistuksessa.

Luku 5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 8 Lakia alemman asteinen sääntely

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 9 Voimaantulo

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 11 Suhde muihin esityksiin

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 12 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Kommenttinne tästä luvusta

Säätämisyjärjestys-jaksossa on tunnistettu esitysluonnoksen kannalta relevantit perustuslain säännökset. Ainakin siltä osin, kun siinä käsitellään hallintotehtävän antamista muulle kuin viranomaiselle eräiden avustavien tehtävien osalta, arviota olisi kuitenkin hyvä täsmentää. Julkinen hallintotehtävä voidaan perustuslain 124 §:n mukaan antaa muulle kuin viranomaiselle vain, jos se on tarpeen tehtävän tarkoituksenmukaiseksi hoitamiseksi. Perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännössä, johon esitysluonnoksessakin on viitattu, on vakiintuneesti katsottu, että tarkoituksenmukaisuusvaatimus on oikeudellinen edellytys, jonka täyttymistä tulee arvioida tapauskohtaisesti kunkin viranomaisorganisaation ulkopuolelle annettavaksi ehdotetun julkisen

hallintotehtävän kohdalla erikseen. Tästä näkökulmasta esitysluonnokseen sisältyvä arvio on melko yleispiirteinen ja edellyttäisi mielestäni tarkempaa tehtäväkohtaista perustelemista.

Myös asetuksenantovaltuuksien käsittely PL 80 §:n kannalta on melko yleisluontoinen. Pitäisin hyvänä, että ehdotettavat asetuksenantovaltuudet selostettaisiin säädöstasoa koskevassa jaksossa ja esitettäisiin arvio niiden täsmällisyydestä ja tarkkarajaisuudesta.

Ehdotuksella tavoitellaan nykyistä yhdenmukaisempaa lupa- ja valvontakäytäntöä ja palveluiden yhdenvertaisempaa saavutettavuutta sekä yhtenäisempiä käsittelyaikoja. Tästä näkökulmasta ehdotus parantane julkisen vallan mahdollisuutta turvata perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutumista PL 22 §:n edellyttämällä tavalla etenkin, jos toiminnan riittävät resurssit pystytään turvaamaan.

Muutos- ja korjausehdotukset valtioneuvoston asetukseen Lupa- ja valvontavirastosta

Kommenttinne asetuksesta

-

Kohta 2. Tässä voitte kommentoida elinvoimakeskuksia sekä kehittämis- ja hallintokeskusta koskevaa lakiehdotusta (liite 2) ja sen säännöskohtaisia perusteluja, sitä koskevia yleisperusteluosuuksia ja muita lukuja hallituksen esityksessä (liite 4) sekä valtioneuvoston asetusta elinvoimakeskuksista sekä kehittämis- ja hallintokeskuksesta (liite 7) vastaamalla seuraaviin kysymyskokonaisuuksiin: Muutos- ja korjausehdotuksia elinvoimakeskuksia sekä kehittämis- ja hallintokeskusta koskevaan lakiehdotukseen ja sen säännöskohtaisiin perusteluihin Kommentit elinvoimakeskuksia sekä kehittämis- ja hallintokeskusta koskeviin yleisperusteluihin ja muihin lukuihin hallituksen esityksessä sekä muutos- ja korjausehdotukset valtioneuvoston asetukseen elinvoimakeskuksista sekä kehittämis- ja hallintokeskuksesta.

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 2? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 3.

Ei

Luku 1 Elinvoimakeskuksia koskevat yleiset säännökset (1-5 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 2 Elinvoimakeskusten ohjaus ja johtaminen (6-12 §)

Kommenttinne tästä pykälästä

-

Luku 3 Kehittämisen- ja hallintokeskusta koskevat säännökset (13-19 §)

Kommenttinne näistä pykälästä

-

Luku 4 Elinvoimakeskuksia sekä kehittämissä- ja hallintokeskusta koskevat erinäiset säännökset (20-25 §)

Kommenttinne näistä pykälästä

-

Luku 5 Voimaantulo ja siirtymäsäännökset (27-30 §)

Kommenttinne näistä pykälästä

-

Luku 1 Asian tausta ja valmistelu

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 2 Nykytila ja sen arviointi

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 3 Tavoitteet

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 8 Lakia alemman asteinen sääntely

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 9 Voimaantulo

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 11 Suhde muihin esityksiin

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 12 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Kommenttinne tästä luvusta

-

1 § Elinvoimakeskusten nimet, toimialueet ja päätoimipaikat

Kommenttinne tästä pykälästä

-

2 § Elinvoimakeskusten organisaatio

Kommenttinne tästä pykälästä

-

3-13 § Elinvoimakeskusten toimialueet eräissä tehtävissä (keskitetyt tehtävät)

Kommenttinne näistä pykäläistä

-

Muut mahdolliset huomiot asetuksesta

Kommenttinne

-

Kohta 3. Tässä voitte kommentoida Ahvenanmaan valtionvirastoa koskevaa lakiehdotusta (liite3) ja sen säännöskohtaisia perusteluja sekä sen

yleisperusteluita ja muita lukuja hallituksen esityksessä liittyen Ahvenanmaan valtionvirastoon (liite 4) vastaamalla seuraaviin kysymyskokonaisuuksiin: Muutos- ja korjausehdotukset Ahvenanmaan valtionvirastoa koskevaan lakiehdotukseen ja sen säännöskohtaisiin perusteluihin
Kommentit yleisperusteluihin ja muihin lukuihin hallituksen esityksessä

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 3? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä B osuuteen.

Ei

Luku 1 Yleiset säännökset (1-4 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 2 Ahvenanmaan valtionviraston ohjaus (5-6 §)

Kommenttinne tästä pykälästä

-

Luku 3 Johtaminen (7-11 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 4 Erinäiset säännökset (12-14 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 1 Asian tausta ja valmistelu

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 2 Nykytila ja sen arviointi

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 3 Tavoitteet

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 8 Lakia alemman asteinen sääntely

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 9 Voimaantulo

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 11 Suhde muihin esityksiin

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 12 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Kommenttinne tästä luvusta

-

B HALLITUKSEN ESITYSLUONNOSTA KOSKEVAT MUUT MAHDOLLISET HUOMIOT

Onko teillä kommentoitavaa B osuuteen? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä C osuuteen.

Ei

Muut mahdolliset huomionne hallituksen esitysluonnoksesta.

-

C HALLITUKSEN ESITYSLUONNOKSEN SISÄLTÄMÄT MUUT LAKIEHDOTUKSET, JOILLA TOTEUTETAAN UUDISTUKSEN EDELLYTTÄMÄT TEHTÄVÄSIIRROT LUPA- JA VALVONTAVIRASTOLLE, ELINVOIMAKESKUKSILLE, KEHITTÄMIS- JA HALLINTOKESKUKSELLE SEKÄ MUILLE VIRASTOILLE

Onko teillä kommentoitavaa C osuuteen? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä D osuuteen.

Ei

Ulkoministeriö, 2 lakiehdotusta, luku 7.1

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Oikeusministeriö, 39 lakiehdotusta, luku 7.2

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Sisäministeriö, 10 lakiehdotusta, luku 7.3

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Puolustusministeriö, 2 lakiehdotusta, luku 7.4

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Valtiovarainministeriö, 18 lakiehdotusta, luku 7.5

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Opetus- ja kulttuuriministeriö, 24 lakiehdotusta, luku 7.6

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Maa- ja metsätalousministeriö, 68 lakiehdotusta, luku 7.7

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Liikenne- ja viestintäministeriö, 14 lakiehdotusta, luku 7.8

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Työ- ja elinkeinoministeriö, 31 lakiehdotusta, luku 7.9

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Sosiaali- ja terveysministeriö, 52 lakiehdotusta, luku 7.10

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Ympäristöministeriö, 25 lakiehdotusta, luku 7.11

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

D TIIVISTELMÄ LAUSUNNON PÄÄHUOMIOISTA

Pyydämme esittämään lausunnon päähuomiot tässä tiivistetysti (suositus enintään 4500 merkkiä)

Ehdotettuun valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien uudelleen organisointiin liittyy suuria myönteisiä mahdollisuuksia. Pidän erityisen hyvänä viranomaisten ratkaisukäytäntöjen ja niiden antaman ohjeuksen yhdenmukaistumista ja toiminnan tehostumista päällekkäisen työn jäädessä pois. Samoin muutoksen myönteisenä vaikutuksena viranomaisten välinen työnjako selkeytyy ja tiedonkulku paranee. Virastouudistus luo mahdollisuuksia myös henkilöstön käytölle nykyistä monipuolisemmin. Uudistuksen myönteiset vaikutukset eivät kuitenkaan synny automaattisesti vaan erityisesti perustamisvaiheessa tulee varmistaa riittävät resurssit uusien toimintatapojen luomiseen sekä parhaiden käytänteiden tunnistamiseen ja käyttöönottoon.

Lahtinen Päivi

Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia - Apulaisoikeusasiamies Maija Sakslin